

TOUR DE BRUXELLES

1 JEUGDDIENST GLOBELINK

Jeugddienst Globelink is een erkende, landelijke jeugddienst die samen met jongeren in de vrije tijd projecten op poten zet vanuit een mondiale, duurzame invalshoek.

Jeugddienst Globelink daagt jongeren uit om te streven naar een **duurzame, solidaire en rechtvaardige wereld**. We ontwikkelen bij hen kracht, kennis en goesting om bewuste keuzes te kunnen maken en deze actief uit te dragen. Vertrekken vanuit de kracht van jongeren en inzetten op Educatie voor Duurzame Ontwikkeling is onze bijdrage in het realiseren van een duurzame, solidaire en rechtvaardige wereld.

Jongeren zijn onze belangrijkste partners en dragen verantwoordelijkheid in het beleid en de werking van jeugddienst Globelink. **Hun mening is belangrijk en doet er toe.**

Adres: Onderwijsstraat 126B, 1070 Anderlecht

2 RAINBOWHOUSE BRUSSELS (homofobie, transfobie...)

Rainbowhouse Brussels heeft verschillende Nederlandstalige en Franstalige **LGBTQAI+** (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, Intersexual) verenigingen van de Brusselse regio onder de vleugels.

Rainbowhouse Brussels beschikt over een bar en zaaltjes om **allerlei activiteiten** te organiseren, zoals debatten, ateliers en tentoonstellingen. Verschillende verenigingen – ook niet-LGBTQAI+ – komen er samen om socio-culturele activiteiten te organiseren. RainbowHouse Brussels is daarnaast ook een café en een club, dat open staat voor iedereen, en een **informatiepunt** dat, indien nodig, iedereen kan helpen om zijn/haar/hun weg te vinden naar juridische, sociale, psychologische of medische hulp.

Adres: Kolenmarkt 42, 1000 Brussel

7 PONT SUZAN DANIEL (leegstand en publieke ruimte)

We staan hier op de Brug Susan Daniel. Suzan Daniel, geboren in 1918 te Brussel, was een lesbische activiste, die aan de basis lag van de eerste holebi-groeperingen in België.

Vanaf de brug hebben we een mooi uitzicht op de voormalige site van **Allee du Kaai**, een project van **Toestand vzw**.

Toestand is een tweetalige Brusselse vzw, die zorgt voor ontmoeting, actie en creatie en maakt daarbij uitsluitend gebruik van tijdelijk leegstaande gebouwen. Mensen denken bij leegstand doorgaans aan verwaarlozing en wanbeheer, maar Toestand richt zich liever op de mogelijkheden ervan. Ze creëren een plaats waar je je ding kan doen, los van de maatschappelijke verwachtingen en economische beperkingen, met als doel **een inclusieve en solidaire stad te creëren**.

In samenwerking met Leefmilieu Brussel ontstond in 2014 Toestands eerste spontane actiezone: **Allee du Kaai**. Allee du Kaai bood onderdak aan een 30-tal organisaties die allerlei activiteiten ontwikkelden voor erg diverse doelgroepen, zowel uit de buurt, als uit heel het gewest. Dat ging o.a. van fietsherstellingen en conversatietafels tot een heus binnenskatpark en een volkskeuken. Jaarlijks kende het project zo'n **40.000 bezoekers**. In maart 2023 sloot Allee du Kaai voorgoed, quasi direct begon men met het aanleggen van een park door Leefmilieu Brussel.

Adres: Pont Suzan Daniel, 1000 Brussel

MUNTPLEIN (racisme)

Op deze locatie spreken we over de befaamde **Wereldtentoonstellingen**. Deze waren grote internationale exposities die sinds 1851 in verschillende landen werden georganiseerd om hun technische vernuft te tonen aan de buitenwereld. De Eiffeltoren in Parijs is daar een product van, alsook het Atomium in Bxl.

Toch gaan we vandaag niet spreken over het Atomium, maar over een ander - spijtig - gebruik tijdens deze evenementen: het fenomeen van de **Menselijke Dierentuin**, les Zoos Humaines.

Een praktijk waarbij de koloniale Belgen honderden Congolezen lieten overkomen en ze in een kooi staken, opdat Belgen zwartkleurige mensen, Congolezen, van dichtbij konden zien. In sommige gevallen, zoals tijdens de wereldtentoonstelling van **1897**, werden in Tervuren hele dorpen nagebouwd. Daarnaast stierven ook veel van hen aan ziekte en de koude leefomstandigheden.

Deze wereldtentoonstellingen waren trouwens niet de eerste plek waar mensen werden tentoongesteld, dat werd ook gedaan in circussen, of permanente 'freakshows'. Zoals hier op het Muntplein! Het **Panopticum de Maurice Castan** opende reeds in **1875** een eerste Mensendierentuin. Naast Afrikanen werden ook Native Americans, Sami uit Sapmi (Lapland), Inuits uit Canada en Groenland "getoond". Vandaag de dag zien we niets meer terug van dit gebouw, zelfs geen bordje met duiding.

Adres: Munt, 1000 Brussel

TERRAÏN MEHDI BOUDA (Politiegeweld)

Het verhaal van **Mehdi Bouda** is er een van veel verdriet en spijt. Op 20 augustus 2019 werd de 17-jarige kunststudent uit Anderlecht aangereden door een politiewagen na een verkeerd gelopen controle. De Brusselse politie was namelijk die avond een **controle** aan het uitvoeren op de Kunstberg omdat er een verhoging was vastgesteld van de drugshandel in die omgeving. Mehdi Bouda zou op de loop gegaan zijn toen de politie hem wilde controleren, hij probeerde de straat over te steken maar werd daar dus aangereden, niet met opzet weliswaar.

Mehdi had twee grote passies: **tekenen en basketbal**. Daarom hebben de familie en het stadsbestuur 2 pleinen omgevormd ter nagedachtenis van hem: één hier, en één in Anderlecht.

We zijn vandaag niet alleen op zoek naar voorbeelden van onrecht en ongelijkheid, maar ook naar plekken van **vereniging in gemeenschappen** en het streven naar gelijkheid. Dit plein is zeker een vast zo'n plek. Niet alleen komen mensen hier samen om te sporten, ook om te **herdenken** en gaan ze met elkaar in dialoog.

Adres: Nieuwe Graanmarkt 37, 1000 Brussel

BEGIJNHOFKERK (asiel en migratie)

De Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk is een barokke kerk in Brussel. Ze is het voornaamste overblijfsel van het begijnhof ter Wijngaard, waar ooit meer dan duizend vrouwen woonden. Vanaf 31 januari 2021 tot begin 2022 hebben verschillende **sans-papiers** de Begijnhofkerk bezet. Ze bleven dat doen tot ze een kans kregen op overleg met de overheid. Op deze manier wilden ze toegang tot de gezondheidszorg en recht op werk vragen. Doordat ze niet kunnen werken, hebben al veel sans-papiers hun onderdak verloren. Ze willen ingezet worden in knelpuntberoepen en andere sectoren waar het moeilijk is om de jobs in te vullen.

Eind mei 2021 kwam er een **hongerstaking** met meer dan 400 sans-papiers in de Begijnhofkerk, sommigen weigerden zelfs te drinken. In juni naaiden zo'n 400 mensen hun mond dicht. Er werd voor hen een tijdelijke neutrale zone ingericht door de staatssecretaris van Asiel en Migratie **Sammy Mahdi** waar ze hun individueel dossier konden bespreken volgens de reeds bestaande regels. Deze maatregelen zijn een stap vooruit maar nog niet genoeg om toegang te krijgen tot legale arbeid.

Dat dit niet genoeg was, wordt aangetoond door de verschillende gebeurtenissen die ervoor en erna kwamen. Denk maar aan het tentenkamp in het **Maximiliaanpark** in 2019, de protestacties aan de hand van een Symbolisch vluchtelingenkamp in de Schuitenkraai van 2022, alsook het kraakpand in de **Paleizenstraat** in Schaarbeek begin dit jaar (2023).

Adres: Begijnhof 2062, 1000 Brussel

TROPICANA (seksisme)

De Alhambrawijk heeft haar naam te danken aan het gesloopte Alhambra-theater in de Emile Jacqmainlaan. Het Alhambra was tot 1957, toen het zijn deuren sloot, de grootste theaterzaal van Brussel. Zo'n 2.500 cultuurliefhebbers konden er een voorstelling bijwonen. Daarnaast stond deze wijk ook bekend om **straatprostitutie**. Er werd een gedoogbeleid ingevoerd maar sommige bars in de wijk zorgden ervoor dat de aanwezige sekswerkers zich niet beperkten tot de gedoogzone. De bar Tropicana was hier een schoolvoorbeeld van en werd dan ook gezien als één van de symboolgebouwen voor de moeilijkheden die de stad Brussel ondervindt om die aan te pakken. De bar diende als uitvalsbasis voor de aanwezige sekswerkers, en werd in 2013 door de stad Brussel gesloten.

Intussen is Tropicana terug geopend, niet als bar maar als **multidisciplinaire ontmoetingsplek** van de culturele organisaties Parket en Vrienden van Brussel. Op die manier willen ze deze plek een nieuwe identiteit geven en iets waardevols betekenen voor de wijk. Er zijn al verschillende activiteiten georganiseerd zoals tentoonstellingen, tweedehandsbeurzen, buurtfeestjes en lezingen.

Adres: Lakensestraat 148, 1000 Brussel

NOORD-STATION (toekomst)

Niettegenstaande dat het Noord-Station vaak wordt geassocieerd met pickpocketing en een eeuwige bouwwerf, zijn er ook hoopvolle initiatieven die zich bevinden in deze omtrek. Zoals bijvoorbeeld één van de **12 broedplekken** die Brussel rijk zal zijn. Broedplekken zijn unieke plaatsen waar organisaties uit verschillende sectoren in Brussel willen samenwerken door een nieuw in te vullen fysieke ruimte met elkaar te delen. Op die manier worden de krachten nog meer gebundeld in Brussel om de uitdagingen in de hoofdstad samen aan te pakken.

De broedplek in het Noordstation bevindt zich boven de McDonald's, **Maison Nord**. De broedplek wil **kansen scheppen** voor verschillende doelgroepen die te maken hebben met verschillende stedelijke problematieken in de buurt van het station. De **samenwerkingen** kunnen variëren in vorm, gaande van het organiseren van participatieve en educatieve trajecten, evenementen, tentoonstellingen, activiteiten, onderzoek en combinaties hiervan. De broedplek wordt een experiment in multifunctioneel ruimtegebruik, gemeenschapsvorming, ontmoeting, levenslang leren en diversiteit.

Bron: <https://www.vlaanderen.be/brussel/broedplekken>

Adres: Simon Bolivarplein, 1000 Brussel

TOUR DE BRUXELLES?

OVER WAT GAAT DEZE WANDELING?

Deze stadswandeling maakt deel uit van het gelijknamige project 'Tour de Bruxelles'. Tour de Bruxelles is een participatief jongerenproject rond het thema ongelijkheid in Brussel. Samen met VIA Don Bosco ging Jeugddienst Globelink op zoek naar de leefwereld en ervaringen van Brusselse jongeren aan de hand van deze interactieve wandeling. De bedoeling was daarbij om verschillende plaatsen die gelinkt zijn aan (on)gelijkheid in Brussel te ontdekken. Deze kunnen in de vorm zijn van sociale organisaties, personen, verhalen, gebeurtenissen en zelfs herinneringsplaatsen. De wandeling die u hier vindt is een verzameling van verschillende routes en stopplaatsen die doorheen het traject (vanaf 2019 al!) over de revue zijn gepasseerd. Deze is tot stand gekomen met en op basis van de input en ervaringen van (Brusselse) jongeren.

BENODIGDHEDEN:

- (Klad)papier
- Stylo en/of stift
- Een bal (met voorkeur basketbal)

Vormgeving: Het Eiland Nieuw

OPDRACHT 1: LOCATIE GLOBELINK

Hoogstwaarschijnlijk zijn jullie aangekomen in Brussel-Zuid en hebben jullie op weg naar Globelink zowel het Victor Hortaplein als het CGVS (Commissariaat Generaal voor Vluchtelingen en de Staatlozen) gepasseerd. Beiden plekken waar veel mensen samenkomen en zich op straat begeven. De aankomst aan het Globelink-kantoor luidt dan ook direct een moment van reflectie op:

- Wat vinden jullie van Brussel? Waar denken jullie instinctief aan wanneer het gaat over BXL? Komen jullie vaak naar Brussel? Wat doen jullie hier?
- Waaraan denken jullie wanneer het gaat over (on)gelijkheid? Welke vormen zijn er zoal?

OPDRACHT 2: RAINBOWHOUSE

1. Ga met elkaar in gesprek. Waar staan de letters van LGBTQIA+ voor?
2. Aangekomen in de Lollepotstraat, is het de perfecte tijd voor uitwisseling! Ben jij een andere taal machtig dan het Nederlands, Engels of Frans?

Top! Probeer de andere groepsleden de kleuren van de regenboogvlag aan te leren: rood, oranje, geel, groen, blauw, paars.

OPDRACHT 3: MUNTPLEIN

Ondanks dat er een soort *damnatio memoriae* over deze plaats is uitgesproken, moet er worden nagedacht over de lange weg van kolonialisme, racisme en interculturele uitwisseling die ons land gekend heeft. Daarom is het belangrijk om een blik te werpen op België en haar inwoners van de 21e eeuw. Aangezien wij meer en meer toe neigen naar een superdiverse samenleving (met de uitdagingen die daarmee gepaard gaan), kunnen we onszelf afvragen welke Belgen wij kennen met een migratieachtergrond? We kunnen ons daarbij ook de vraag stellen welke achtergrond dat precies is. Denk aan sporters, acteurs en actrices, artiesten, politici, tv-persoonlijkheden,...

OPDRACHT 5: TERRA IN MENDE BOUDA

Hebben jullie een bal mee, dan nodigen wij jullie uit om een potje 'Inequality Basketball' te spelen? Deze opdracht is simpel: je hebt 2 teams nodig en 1 scheidsrechter. De scheidsrechter mag lukraak de ploegen (of spelers) privileges en defecten geven: je mag enkel huppelen, je mag enkel stilstaand passen, je hoeft niet te dribbelen, je mag enkel achterwaarts lopen, ... Laat de fantasie de vrije loop.

Een heel ludieke manier om ongelijkheid bespreekbaar te maken dus!

Heb je geen bal mee? De plek is een ruimte voor vereniging en verbinding. De kans is groot dat er andere mensen aan het basketballen zijn. De ongeschreven regel van het plein is dat iedereen mag meedoen, dus vraag gerust of jij met jouw groep even mag mee basketten. Wie weet volgt er een interessant gesprek!

Is het plein volzet? No worries, iets verderop op de Schuitemkaai is er een ander basketplein. Deze bevindt zich op de hoek met de Oeverpoort en Hooikaai.

OPDRACHT 7: ALLEE DU KAAI

Opdracht a)
Vraag voor de deelnemers: 2230 namen worden in Brussel toegekend aan straten, bruggen en pleinen. Hoeveel zouden vernoemd zijn naar een vrouw?
Antwoord: maar 130. Slechts 6 à 7 procent van het totaal dus. Welke niet-mannelijke namen zou je nog graag toekennen aan de publieke ruimte?

Opdracht b)
PROFICIAT! Jullie winnen het groot lot!
Voor één jaar lang krijgen jullie de locatie Allee du kaaï tot jullie beschikking!
Wat een inspirerende ruimte, niet?
Daarnaast krijgen jullie een budget van maar liefst 100.000 euro om een project op te starten hier. Je mag echt helemaal doen wat jullie willen, uiteraard binnen de visie en missie van Toestand vzw.
Werk per 3 een actie of een projectvoorstel uit dat jullie hier zouden willen verwezenlijken.
Hou volgende vragen in je achterhoofd:
Voor welke doelgroep werken jullie het project uit?
Wat is het inhoudelijke project/actie die jullie willen uitvoeren?
Wat willen jullie ermee bereiken? Welke impact willen jullie creëren in de buurt?
Hoe lang duurt jullie project?

OPDRACHT 4: BEGJINHOFFKERK

Ga op het internet op zoek naar krantenartikels over de voormalige situatie in de Begijnhofkerk en wat deze plek vandaag doet.

Bedenk een boodschap die jullie groep wil meegeven aan de buitenwereld, rond ongelijkheid op vlak van asielaanvragen, racisme, migratie etc.

Hierna mogen jullie op kladpapier deze boodschap aan de kerk in beeld brengen!

OPDRACHT 6: BUURTHUIS TROPICANA BXL

Welkom in Buurthuis Tropicana! Geef deze zinnen door om meer te weten te komen over deze plek.

- Deze wijk heet de Alhambrawijk, enerzijds bekend van het gesloopte Alhambra Theater, anderzijds stond deze wijk bekend om straatprostitutie.
- Bar Tropicana was een beruchte plek, die diende als uitvalsbasis voor de aanwezige sekswerkers en drugstrafiek uit de buurt. In 2013 werd ze door de stad Brussel gesloten. Sinds 2017 is Tropicana terug geopend als een multidisciplinaire ontmoetingsplek voor de buurt.

OPDRACHT 8: BRUSSEL-NOORD

Brussel-Noord is het begin van menig protest. Laat het bij ons de laatste stop zijn van onze route, waar we reflecteren en in gesprek gaan over wat we allemaal zijn tegengekomen. Misschien kunnen we weer even terugkomen op de eerste twee vragen? Zijn jullie van mening veranderd?

- Wat vinden jullie van Brussel? Waar denken jullie instinctief aan wanneer het gaat over BXL?
- Waaraan denken jullie wanneer het gaat over (on)gelijkheid? Welke vormen zijn er zoal?

Vergeet ook zeker niet een groepsfoto te maken! Deze mag je altijd doorsturen naar het mailadres: nas@globelink.be

